

VELKOMMEN TIL UTØYA

Kjære skole,

Velkommen til Demokrativerksted på Utøya!

Utøya har en lang historie som et sted for ungdomsengasjement – helt siden 50-tallet har Utøya vært et sted *av* og *for* ungdom. Etter Utøya ble rammet av terrorangrepet den 22. juli i 2011 viste ungdommen stor motstandskraft mot terror, ved å ikke la seg skremme, men ved å ta tilbake øya. Utøya bærer ikke bare et vitnesbyrd om motstandskraft, men også et sterkt vitnesbyrd om hvorfor demokratiske verdier som likeverd, mangfold og toleranse ikke kan tas for gitt, men må ivaretas og fremmes av hver og en av oss. Tilsammen gjør dette Utøya til et unikt sted for deres skole til å delta på Demokrativerksted.

I dette skrivet finner dere mer informasjon om Utøya, Demokrativerkstedet, praktisk informasjon og program for døgnsamlingen. Skulle det være noe som dere ikke finner svar på i dette skrivet eller ønsker mer informasjon, ta kontakt med en av våre behjelpelige ansatte opplistet under:

Spørsmål knyttet til booking:

Anne-Britt Fjellro, Arrangementsansvarlig

Tlf: 984 43 617

Mail: annebritt@utoya.no

Praktiske spørsmål knyttet ankomst, overnatting og måltider:

Britt Alise Leirvik

Tlf: 990 14 112

Mail: brittalise@utoya.no

Vi gleder oss!

Mvh,
Hele teamet på Utøya

Om Utøya, Demokrativerstedet og undervisningsformen

Utøya er i dag en åpen, tilgjengelig og inkluderende arena for å engasjere, lære og minne. Vi er en pedagogisk læringsarena for ungdom, fordi vi tror på at kunnskap overviner fremmedfrykt, hatytringer og konspirasjonsteorier. Hvert år kommer tusenvis av lokale, nasjonale og internasjonale unge mennesker til Utøya på diverse arrangementer, sommerleirer og aktiviteter for å bygge demokrati og stå opp mot antidemokratiske krefter. I tillegg er Utøya et verdig minneste for nye generasjoner, fordi vi aldri skal glemme 22. juli 2011.

Demokrativerkstedet er betegnelsen på læringstilbudet på Utøya, der vi bygger på en forståelse av at demokratiet må forankres i kunnskap, holdninger, verdier og praksis. I Demokrativerkstedet trener vi på å bygge en demokratisk kultur, en kultur som skapes og fremmes av oss som demokratiske medborgere. Målet er at ungdom forstår og føler at de er viktige for sitt samfunn. Det de mener, sier og gjør betyr noe både for dem selv og de rundt dem.

Både skoleelever, konfirmanter, ungdomsråd, fritidsklubber, fagforbund og engasjert ungdom fra frivillige organisasjoner deltar på Demokrativerksted på Utøya. Vi har Demokrativerksted med ulik varighet: dagssamling, døgnsamling og 3-dagers samlinger. Dere skal delta på en døgnsamling som også innebærer en overnatting.

Undervisningen på Demokrativerkstedet foregår på ulike steder rundt om på øya: Hegnhuset, Torget, Låven og utendørs. Utøya har en særegen rolle, og vi benytter oss derfor av stedsbasert læring. Alle som deltar på Demokrativerksted på Utøya starter med en introduksjon, som etterfølges av en omvisning av Utøya. Deretter benytter vi kunnskapen om 22. juli og stedsnærheten til å jobbe med øvelser om demokrati- og menneskerettighetslæring.

Vår pedagogiske metodikk er erfarings- og dialogbasert undervisning, der vi ønsker at elevene får reflektere over hva de selv kan gjøre som aktive, demokratiske medborgere i samfunnet de er en del av – istedenfor at vi kun skal fortelle dem om det. Hvilke tema og øvelser som benyttes, varierer med lengde på Demokrativerkstedet, målgruppe og antall deltakere, men der undervisningen er lagt tett opp til læreplanen.

Praktisk info, forslag til forberedelser og program

Forslag til forberedelse

For å sikre at elevene får størst mulig læringsutbytte av undervisningstilbudet vårt, oppfordrer vi til at det arbeides med relevante temaer på skolen i forkant og etterkant av samlingen. På våre og våre samarbeidspartnere sine ressursider kan man gå gjennom noen øvelser med elevene som et nyttig verktøy i forberedelser til Demokrativerksted.

Her finner du blant annet:

- [Digital tidslinje](#) og andre verktøy til å snakke om hva som skjedde 22. juli.
- [Øvelser](#) som tar for seg temaer som forebygging av hatprat, ungdomsmedvirkning og den enkeltes ansvar og mulighet til å engasjere seg i samfunnet rundt en.
- [Lærerveiledning](#) om hvordan undervise om 22. juli
- Andre [ressurser](#) om 22. juli

Mange lærere benytter seg av filmvisning i form av dokumentarer og fiksjon som et grunnlag for kunnskap om 22. juli i undervisningen. Dersom dette er noe den enkelte lærer vurderer, kan vi anbefale noen av disse ressursene: <https://22juli-ressurser.no/dokumentarer/>

Om skolens ansvar under besøket

Vi stiller med en underviser per 30 elever, som leder gruppa gjennom det faglige innholdet i besøket. Vi håper lærere/voksenpersoner tar del i undervisningsdagen, og bidrar til å skape et godt læringsmiljø gjennom hele besøket. Det er lærerens/voksne ressurspersoner ansvar å sørge for at det er ro til avtalt tid om kvelden, og at elevene møter til avtalt tid og sted til hver undervisningsøkt. Alle har et ansvar for at både bygg og utearealer på Utøya er i samme stand ved avreise som ved ankomst. Lærerne/voksne ressurspersoner har et ekstra ansvar for å minne elevene på dette ansvaret.

Pakkeliste

I tillegg til vanlig skift og toalettsaker, husk

- Klær etter vær (sjekk værmelding) – omvisning er utendørs
- Innesko/tøfler (kan være gulvkaldt)
- Sengetøy
- Evt. mellommåltider/snacks
- Ørepropper (det kan være lytt mellom rommene)
- Drikkeflaske til å ha vann i

Om overnatting og måltider

Aktivitetene foregår i nye kursfasiliteter på Torget, og det er wifi i hovedbygningene. Overnatting skjer i hytter på øya, med plass til 4-6 elever på hvert rom. Dere kan med fordel dele elevene inn i rom på forhånd. Det blir servert lunsj og middag dag 1, og frokost pluss matpakke til lunsj dag 2. Det er også en kiosk på øya, med mulighet for å kjøpe snacks og mellommåltider.

Program ved døgnsamling

Dag 1

11.30	Oppmøte på kaia
11.45 -12.15	Velkommen – Introduksjon av Utøya og Demokrativerksted.
12.15 – 13.00	Lunsj
13.00 – 13.20	Praktisk møte med lærere, elevene sjekkes inn.
13.20 - 15.05	Omvisning på Utøya
15.05 – 15.20	Pause
15.20 – 15.45	Etter 22. juli og demokratibilen
15.45 - 16.30	Engasjementkort - Bli kjent med ditt eget engasjement
16.30 – 16.45	Pause med frukt
16.45 - 17.45	Prikkøvelsen og «ta et skritt frem»
18.00 – 19.00	Middag
19.00 – 21.00	Sosialt. Biblioteket åpent for brettspill.

Torget stenges for opphold etter avtale med nattvakt, senest kl. 23:00

Dag 2

08.00 – 09.00	Frokost Alle hytter skal ryddes, sengetøy tas av og bagasje tas med til torget før kl 09.00
09.00 – 09.15	«God morgen» med refleksjon
09.15 – 12.15	Hatprat-øvelser: <i>1. 100 % Ytringsfrihet? (09.15 - 10.00)</i> <i>2. Hva er verst (10.15 - 11.00)</i> <i>3. Hvordan reagere på hatprat (11.15 - 12.15)</i>
12.15 – 12.25	Kort pause. Bagger og sekker gjøres klare til avreise.
12.25 – 12.45	«Hei, hei, på tide og stå opp og endre verden» og avsluttende refleksjon.
13.00	Avreise med båt – påsmurt baguett til å ta med